

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 23/11
Люксембург, 24 март 2011 г.

Решение по дело C-400/08
Комисия/Испания

Държавата членка не може да постави откриването на големи търговски обекти в зависимост от икономически съображения като въздействието на тези обекти върху присъстващите на пазара търговци на дребно или пазарния дял на предприятието

Подобни съображения не могат да обосноват ограничаване на свободата на установяване

Тъй като счита, че свободата на установяване не допуска правната уредба, която определя изискванията за откриване на големи търговски обекти на територията на автономна област Каталуня¹, Европейската комисия предявява настоящия иск за установяване на неизпълнение на задължения от страна на Испания.

За откриването на голям търговски обект на територията на автономна област Каталуня се прилага режим на предварително разрешение, при който зоните, в които могат да се откриват нови обекти, и търговските площи на тези обекти са ограничени. Освен това разрешение за нови търговски обекти се издава само след като се провери, че откриването на съответните обекти няма да окаже въздействие върху присъстващите на пазара дребни търговци.

В постановеното днес решение, Съдът приема, че **спорната правна уредба като цяло ограничава свободата на установяване**. Всъщност тази правна уредба затруднява или възпрепятства операторите от други държави членки да упражняват дейност на територията на автономна област Каталуня, поради което е пречка за установяването им на испанския пазар.

Съдът обаче припомня, че ограничение на свободата на установяване като разглежданото може да бъде обосновано с императивни съображения от общ интерес, при условие че те могат да гарантират осъществяването на преследваната цел и не надхвърлят необходимото за нейното постигане. Сред тези императивни съображения са и опазването на околната среда, териториалното и селищното устройство и защитата на потребителите. За сметка на това целите от чисто икономическо естество не могат да представляват императивно съображение от общ интерес. След като припомня това, Съдът проверява дали някои от разпоредбите на правната уредба могат да бъдат обосновани.

По ограниченията относно местонахождението и размера на големите търговски обекти

Съдът постановява, че Испания не е изпълнила задълженията си, произтичащи от принципа за свободно установяване, като е приела и запазила в сила каталунските разпоредби, които: 1) забраняват създаването на големи търговски обекти извън консолидираните градски зони на определени общини²; 2) разрешават изграждането

¹ Макар някои от тези изисквания да са определени в национален закон, други са установени в каталунската правна уредба.

² Всъщност големи търговски обекти могат да се откриват само в консолидираните градски зони на общини, които са или административен център на даден окръг, или имат население над 25 000 души, включително сезонните туристи.

на нови хипермаркети само в окръзите, в които не е налице свръхпредлагане³; и 3) изискват в такива нови хипермаркети да се реализира не повече от 9 % от оборота от стоките за ежедневно потребление и не повече от 7 % от оборота от другите стоки.

Макар да е вярно, че ограниченията относно местоположението и размера на големите търговски обекти изглежда са подходящи средства за осъществяване на изтъкнатите от Испания цели, свързани с териториалното и селищно устройство и с опазването на околната среда, Съдът все пак констатира, че Испания не е посочила достатъчно доказателства във връзка със съображенията, поради които тези ограничения са необходими за постигане на преследваните цели. Следователно предвид липсата на обяснение и значителното въздействие на въпросните ограничения върху възможността за откриване на големи търговски обекти на територията на Каталуния, Съдът счита, че конкретните ограничения относно местонахождението и размера на големите търговски обекти са необосновани.

По условията за получаване на разрешение, необходимо за откриването на големи търговски обекти

В това отношение **националната** правна уредба задължава публичните органи да вземат предвид съществуващите в съответната зона съоръжения и въздействието на новия обект върху търговската структура на тази зона. Освен това **каталунската** правна уредба задължава публичните органи да изготвят в процедурата за издаване на разрешение доклад за пазарния дял на лицето, което иска разрешението.

Така посредством тези две изисквания издаването на разрешението е обусловено от спазването на праг на пазарния дял и праг на въздействието върху присъстващите на пазара търговци на дребно, над които не могат да се откриват нови големи търговски обекти. Тъй като тези съображения са от чисто икономическо естество, Съдът приема, че те не могат да се считат за императивни съображения от общ интерес и следователно да обосноват ограничаване на свободата на установяване. Ето защо, що се отнася до изискванията за получаване на необходимото за откриването на големи търговски обекти разрешение, **Съдът заключава, че принципът за свободно установяване не допуска националните и каталунските разпоредби, които изискват спазването на прагове по отношение, от една страна, на пазарния дял на предприятието, което иска да му бъде издадено разрешение, и, от друга страна, на въздействието на новия обект върху присъстващите на пазара търговци на дребно.**

Накрая, в процедурата за издаване на необходимото за откриването на големи търговски обекти разрешение, правната уредба изисква консултиране с комисията за търговските съоръжения, която трябва да изготви доклад, в който да вземе предвид по-конкретно териториалното и селищно устройство и опазването на околната среда. По този въпрос Съдът счита, че **принципът за свободно установяване не допуска каталунската разпоредба, която урежда състава на комисията за търговските съоръжения по такъв начин, че в нея да са представени интересите на присъстващите на пазара търговци на дребно, но не и интересите на сдруженията за опазване на околната среда и за защита на потребителите.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Искът за установяване на неизпълнение, насочен срещу държава членка, която не е изпълнила задълженията си, произтичащи от правото на Съюза, може да бъде предявен от Комисията или от друга държава членка. Ако Съдът установи неизпълнението, съответната държава членка трябва да се съобрази с решението във възможно най-кратък срок. Когато прецени, че държавата членка не се е съобщила със съдебното решение, Комисията може да предяви нов иск, като поиска налагане на имуществени санкции. В случай обаче, че Комисията не е уведомена за мерките по транспониране на дадена директива, по нейно предложение Съдът може да наложи санкции още с първото съдебно решение.

³ В 37 от 41 окръга на автономна област Каталуния предвижданията за 2009 г. са били за свръхпредлагане.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106